

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

Tractatus II. In I. Præceptum De Fide, Spe, Charitate, Religione, & Peccatis
oppositis

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1711

Sectio IV. Inordinatus amor creaturarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59952](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59952)

ti, & Numini; sed etiam directè & formaliter
contra idem præceptum dilectionis Dei super
omnia.

Dicta hætenùs semper intellige, si actus,
motus talis sit deliberatus; quemadmodum est
in omnibus peccatis aliis, ita etiam in odio,
malo affectu erga Deum imperfectio actus,
motus primi absque perfecta advertentia & deli-
beratione intellectûs exurgentes, à peccato
mortali excusant. Minimè autem omnium
locum habet parvitas materiæ, sed omnis
non actus odii, vel pravæ affectionis erga Deum
quod dummodò deliberatus sit, quantumvis levis in
intentione, vel materia objecta, eò ipso quòd directè
pugnet infinitæ Dei bonitati, omnino mortali
manet; imò eò gravior malitia censetur, quòd
leviorem causam, vel rem in Deum malignè
consideris. Ut in materia de peccatis *tract. præcepti
cap. 5. Sect. 2. a. n. 14.* notatum est.

SECTIO IV.

Inordinatus amor creaturarum.

SUMMARIUM.

42. *Amor inordinatus creaturae, quo illa formaliter
interpretatibè DEO præfertur, est peccatum mortale.*
43. *Et sine dubio speciale, si talis prælatio creaturae præ-
fertur Deo.*
44. *An, & quale peccatum sit amare Deum propter
creaturam.*
45. *An, & quale peccatum sit velle, vel optare semper
hac vita manere?*
46. *Ad dignoscendum, quando prælatio creaturae inordinata
est.*

tativa sit speciale peccatum, & quando non, statuuntur duæ regule.

47. Amor inordinatus creatura est causa omnium peccatorum, etiam ipsius odii DEI.

ASSERTIO V.

OMnis amor inordinatus creatura, quò illa formaliter, vel interpretativè preponitur DEO, est peccatum mortale contra præceptum Charitatis Divina: aliquandò speciale, aliquandò non: & causa omnium peccatorum, atque etiam ipsius odii Dei. Certa apud omnes.

§. I.

Est peccatum mortale.

Ratio notissima ex terminis: nam præceptum Charitatis ex ipsa natura rei obligat hominem ad amandum DEUM super omnia appetitivè, utique in re omnium gravissima sub mortali: nec fingi potest hic materiæ levitas: quin potius (ut modo innueram) eò gravior injuria sit Dei summi, & infiniti Boni, quo minor, & levior creatura v.g. voluptas, aut pecunia ei in amore præfertur: ergò mortalis est omnis ejusmodi inordinatus amor, quo creatura DEO in amore præfertur, seu plus Deo amatur, seu formaliter, seu interpretativè. Explico: *Formaliter*, seu affectu formali creaturam in amore DEO præferret, vel æquaret, qui actu formali explicito, posthabitò, & minùs æstimatò, vel etiam contemptò DEO: creaturam aliquam plus æstimatam amplecteretur, atque adeò eò ipso ultimum sinem sibi constitueret, & sic sanè peccatum esset gravissimum. Tolerabile

T s fuit

fuit in Ethnicis, qui, cum verum ultimum finem DEUM, æternamque Beatitudinem ignorent, etsi fortè culpabiliter, in voluptatibus que creatis bonis sibi finem, ac Beatitudinem constituerunt. Neque longè ab his absunt politici nostri temporis semiatheï: & utinam magis abessent etiã frigidï Catholici; & re ipsa les non rarò sunt avari, & luxuriosi. *Interpretatio* *ve*, seu affectu interpretativo creaturam in Deo præponunt vel adæquant, qui ita adhaerent alicui creaturæ, divitiis, voluptatibus, &c. causa parati sint Legem Dei transgredi, vel offendere: aut certè ita omnem affectum, & sollicitudinem in aliqua creatura defigunt. Hi nimirum etsi formaliter, & expresse DEI, ac salutis suæ notabiliter obliviscuntur. Hi nimirum etsi formaliter, & expresse DEUM non postponant, vel contempnant, interpretantur tamen & implicite revera postpositò DEUM creaturam præferre ac ultimum finem sibi committere convicuntur, ut alibi etiã demonstratum est.

II.

Aliquando speciale.

43 **A** Mor inordinatus creaturæ, quo illa DEO modo jam explicato formaliter præferatur, sine dubio est peccatum speciale contra Charitatem & amorem Dei super omnia, sive transgressio alicujus præcepti accedat, sive non; nec alia probatione indiget res de se clarissima. Unum tamen & alterum dubium magni momenti explicandum occurrit.

Dubium primum: *An & quale peccatum sit* 44
amare DEUM propter creaturam, v. g. Beati-
tudinem, aliudve bonum creatum? R. cum di-
 stinctione. Amare Deum propter Beatitudinem v. g.
 tanquam causam finalem, motivam, ac moti-
 vum principale amandi, ita ut homo alioquin po-
 sitive omnino nollet amare Deum, ei servire, ejus
 præcepta servare, nisi intuitu Beatitudinis, at-
 que mercedis, omnino amor mercenarius est,
 maxime inordinatus, & omnino mortalis, quo
 nimirum homo simpliciter se ipsum proprium-
 que commodum plus: quam Deum diligit, adeo-
 que creaturam verè & formaliter præfert DEO,
 ut etiam *Secl. I. §. 3.* observatum est; quo sen-
 su verissime quidam dixit: *Qui servit Deo pro-*
pter Beatitudinem tantum, vel propter infer-
num evadendum tantum certissime illam non con-
sequetur, & hunc habebit. At verò amare
 DEUM propter Beatitudinem, aliudve benefi-
 cium, aut bonum creatum tanquam causam im-
 pulsivam tantum, & motivum secundarium ex
 parte amantis, quatenus nimirum homo ex con-
 sideratione & spe Beatitudinis, vel alterius be-
 neficii divini solum disponitur, inducitur, exci-
 tatur, & impellitur ad cognoscendam, & conse-
 quenter amandam infinitam DEI Bonitatem, at-
 que ideo ad amandum DEUM non jam propter
 aliud, seu proprio suo commodo, sed propt
 ipsum Deum, ejusque infinitam Bonitatem: qui
 homo alias forte solum negativè non amasset
 Deum, non fuisset motus, excitatus, vel impul-
 sus

sus ad amandum Deum, tali, inquam, modo
 re Deum propter beatitudinem: aliave boni
 divina, in nimè malum, sed sanctum & merito
 est, ac opus Sanctorum. Sic enim excitatus
 vid dilexit Deum: Psal. 118. *Inclinavi cor meum
 ad faciendas justificationes tuas in æternum propter
 retributionem.* Sic & nos ob beneficia
 amico accepta disponimur, & inducimur ad
 gendum eum, non tantum ob nostrum commo-
 amore concupiscentiæ sed etiam, & principem
 ob ejusmet bonitatem, & virtutem, vero
 amicitia, uti etiam docet, & exemplificat
 2. 2. q. 27. a. 3. & cum eo alii passim.

45 Dubium alterum: *An & qualiter porrectum
 vellent, vel optarent semper in hac vita manere.*
 R. iterum cum distinctione. Si quis optet
 in hac vitâ permanere eâ formali intentione,
 hujus vitæ delicias, & commoda præferat
 nâ Beatitudini, & fruitioni DEI, atque
 tivè excluso ultimo Fine DEO, sibi ultimam
 nem formaliter, & expressè in bonis creaturæ
 jus vitæ constitueret, utique patenter peccat
 mortaliter contra divinam Charitatem: quod
 formaliter præferens bonum creaturæ
 Bono DEO, æternâ Beatitudine fruendo.
 annotavit *Sanch. lib. 2. moral. c. 25.* in
 Neque de hoc aliquem dubitare credo.
 planè mortalis impietatis arguendus nobis
 Bavarus apud *Hieremiam Drex. lib. 1. De
 cap. 8. §. 5.* Qui in convivio jam vino
 scens ausus est dicere: Si mihi DEUS factus

meas & voluptates ea lege transcriberet, ut in annos mille meo arbitratu liceret iis frui; ego me herclè suum DEO cœlum non inviderem, cantarem liberè: *cœlum cœli Domino, terram autem dedit filiiis hominum.* Vox hæc brevis, sed epicurei de grege porci potius, quàm Christiani hominis.

At verò si quis optet semper in hac vita manere præcisè desiderando hâc vitâ non privari, quatenus id secundum se bonum est, absque ullo expresso respectu, vel comparatione ad vitam, vel beatitudinem æternam, à peccato, saltem mortali, meritò exusat *Castropal. apud Tamburin. lib. 2. Decal. c. 3. §. 1.* Et concedit, *Sanchez lib. 2. cit.* Et certè nemo negabit, nos licitè posse desiderare longam vitam, quamvis eo tempore longiori necessariò privati simus beatitudine: quia nimirum non intendimus delicias vel commoda hujus vitæ præferre beatitudini pro tanto tempore (quod sanè perversum quoque esset; quia summa perversitas esset etiam modico instanti Divinam fruitionem humanæ voluptati postponere) sed solum desideramus hâc vitâ tam citò non privari, præcisè ut nobis bonum est: ergo eâdem ratione posset quis desiderare semper durare in hac vita, & nunquam privari, ut sibi bonum est. absque eo, quòd censeatur voluptates hujus vitæ præponere beatitudini. Addit energicè *Castropal. cit.* *Adde, te nescire, an post hanc vitam salvandus sis, an condemnandus; ergò cum desideras in hac vita perpetuò manere, potes illud desiderare, ut periculum damnationis effugias: Sed*

hoc periculum fugere non est malum; ergo non mortale tale desiderium absolute. Sic ille sapienter

§. III.

Aliquando speciale, & aliquando non

46 **A** Mor inordinatus creaturæ, quo hæc interpretativè DEO præfertur, aliquando est, aliquando non est speciale peccatum, duas faciles sequentes regulas.

REGULA I.

A Mor inordinatus creaturæ, quò quis & volens (non sola habituali dispositione sed actuali consensu subinde elicitò) paratus legem Dei transgredi, seu DEUM offendere genere propter creaturam, absque eo tamen actu transgrediatur, aut transgredi proponat quod præceptum in particulari: est peccatum mortale speciale contra Charitatem DEI: mortale quidem est ob rationem manifestam superiorem: speciale verò contra Charitatem est, quia nulli alteri virtuti, vel præcepto in particulari pugnat, nisi Charitati.

REGULA II.

A Mor inordinatus creaturarum, sui ipsarum parentum, conjugis, filiorum, bonorum temporalium seu divitiarum, &c. quo quis vult transgredi, aut defacto transgreditur aliquod præceptum particulare v. g. injustitiæ, impietatis, in materia gravi utique est peccatum mortale quia est voluntaria causa peccati mortalis: tamen est peccatum speciale distinctum, sed in numero cum voluntate transgrediendi, vel actus

li transgressione præcepti illius. *Communis DD.*
Ratio est: Quia licet amor inordinatus illius creaturæ, v. g. dum Titius amore filiorum, aut bonorum temporalium, contempta lege DEI, vult exercere, & exercet injustitias, reverà sit contra distincta præcepta, quia quatenus eo casu creaturam plus amat, quàm DEUM, est contra præceptum Charitatis Dei; quatenus verò vult transgredi, vel transgreditur aliud præceptum, v. g. septimum, est contra illud aliud præceptum; quia tamen præceptum Charitatis intimè imbibitur in omnibus aliis præceptis Dei, cum Charitas sit finis omnium præceptorum, ut supra dictum, ideò non duo, sed unum tantùm peccatum committitur contra septimum præceptum.

§. IV.

Et causa omnium peccatorum, etiam ipsius odii DEI.

Verissimè archicapitale peccatum est amor inordinatus ac improbus sui ipsius, ac creaturarum. Ratio indicatur à *S. Thoma 2. 2. q. 34. a. 5.* dicente: quia in iis, quæ contra naturam sunt, paulatim fit processus à minori ad majus: atque omnis aversio à Deo summo & infinito Bono per peccatum, & omnium maximè ipsum odium Dei, est contra naturam hominis: horret enim naturalis ratio & inclinatio, atque ipsa natura rationalis odisse DEUM summum Bonum, aut peccato aliquo voluntariè ab ipso se averti; ergò à minori incipiendum est. Primò ergò homo inordi-

ordinatè occupatur & capitur amore sui, aut creaturæ alicujus, ac vult sibi benè esse in tali creatura, v. g. voluptate, vel commodo sensibus. Deinde quia sæpè non potest sic ita benè esse hac creatura, nisi transgrediendo legem Dei, amore creaturæ illius utitur, consentit in peccatum, & peccat legem Dei transgrediendo, præta Jacob. 1. *Unusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus, & illectus; deinde concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum.* Et jam ininterpretativè homo avertit se à Deo. Utrius quia Deum severum Legislatorem, ac Vincem peccati experitur, sæpè impius peccator procedit ad formale odium Dei, primò abominatio, & quandoque etiam inimicitia, ut *Scil. præcept. 1. multiplicatum.* Et hinc est, quòd verissimè docent Theologi, omne peccatum mortale continere impetum saltem aversionem à Deo, & conversionem ad creaturam: Et hinc tandem sapientissimè acutissimè more suo dixit D. Augustin. *lib. 2. de Civit. Dei cap. 28.* Quòd duas civitates accipiuntur duo amores, *civitatem diaboli amorem usque ad contemptum Dei, Civitatem Dei amorem usque ad contemptum sui.*

